

Köyün Sınırlarının Yeniden Belirlenmesi

Bu karar; kanun uyarınca ancak idarelerce belirlenmesi mümkün olan sınırın, mahkeme tarafından bilirkişi incelemesi yaptırılarak fiilen yargı yerince belirlenmesinde hukuka uyarlık bulunup bulunmadığı hususuna ilişkindir.

T.C.

DANIŞTAY

8. Daire

Esas : 2003/2144

Karar: 2004/353

Tarih: 26.01.2004

ÖZET: 442 s. Köy Yasanın 3, 4. ve 5. maddeleri dikkate alınarak sınırın yeniden tespitini gerektiren koşulların mevcut olup olmadığı araştırılarak zımni ret işleminin hukukiliğinin belirlenmesi gerekirken idari yargı yetkisi aşılarak, kanun uyarınca ancak idarelerce belirlenmesi mümkün olan sınırın, mahkeme tarafından bilirkişi incelemesi yaptırılarak fiilen yargı yerince belirlenmesinde hukuka uyarlık bulunmadığı hakkında.

(442 sayılı Köy K. m. 2, 3, 4, 5)

KARAR METNİ:

Temyiz İsteminde Bulunan : ... Valiliği

Karşı Taraf : ... Köyü Muhtarlığı

Vekili : Av. ...

İstemin Özeti : ... İli, ... İlçesi... Köyü Muhtarlığınca, ... Köyü ile ... Köyü arasındaki sınırın

değişmesi gerektiği öne sürülerek bu köyler arasındaki sınırın yeniden tespiti istemiyle ... Valiliğine yapılan başvurunun cevap verilmeyerek zımnen reddine ait ... Valiliği işleminin iptali istemiyle açılan davada, İdare Mahkemesi tarafından yapılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonucu belirlenen sınır dikkate alınarak anılan köyler arasındaki sınırın sosyal ve coğrafi sebeplerle yeniden belirlenmesi istemiyle yapılan başvurunun reddinde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptal edilmesine karar veren Sakarya 1. İdare Mahkemesinin 8.11.2002 tarih ve E:2000/2650, K:2002/1396 s. kararının; 15.11.2000 tarih ve 170 s. İlçe İdare Kurulu kararı ile ... Köyü sınırının yeniden belirlendiği, bu kararın da tapu idarelerince kayda alındığı ve İdare Mahkemesince belirtilen sınır hatlarının dikkate alınamayacağı öne sürülerek 2577 s. Kanunun 49. maddesi uyarınca temyizden incelenerek bozulması istemidir.

Savunmanın Özeti: Temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi Leyla AKTAŞ'ın Düşüncesi: İdare Mahkemesince idarenin yerine geçilerek sınır tespiti yapılmasında idari yargı yetkisi aşıldığından İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Nevzat ÖZGÜR'ün Düşüncesi: Dava, köyler arasında coğrafi ve sosyal sebeplerle sınır değişikliği zarureti olduğundan bahisle... Köyü ile... Köyü mülki sınırının yeniden tespiti istemiyle... Valiliğine yapılan 27.6.2000 günlü başvuruya 60 tarih içerisinde cevap verilmemek suretiyle istemin zımnen reddine ait işlemin iptal edilmesine karar verilmesi istemiyle açıldığına göre Mahkemece 442 s. Köy Yasasının 3, 4 ve 5. maddeleri gözönüne alınarak öncelikle sınırın yeniden tespitini gerektiren kanuni koşulların mevcut olup olmadığı saptanmak suretiyle zımni ret işleminin hukuka uygun olup olmadığının belirlenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

Bu itibarla, bu yönde bir araştırma yapılmadan sınırın hangi noktalardan geçmesi gerektiğinin belirlenmesine ait olarak düzenlenen bilirkişi raporunda tarif edilen sınırın adı geçen köyler arasındaki sınır olarak tespitinin gerektiği yönündeki İdare Mahkemesi kararının Kanun gereği ancak idarece belirlenmesi mümkün olan sınırın fiilen yargı yerince belirlenmesi sonucunu doğurması itibarıyla 2577 s. Kanunun 2.maddesinin (2) numaralı fıkrası hükmüne aykırı olduğu açıktır.

Belirtilen sebeple temyize konu kararın bozulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince işin gereği görüldü:

Uyuşmazlık, ... İli, ... İlçesi ... Köyü Muhtarlığınca, ... Köyü ile... Köyü arasındaki sınırın değişmesi gerektiği öne sürülerek bu köyler arasındaki sınırın yeniden tespiti istemiyle... Valiliğine yapılan başvurunun cevap verilmeyerek reddine ait... Valiliği işlemin iptali isteminden doğmuştur.

442 s. Köy Yasasının 3. maddesinde, köy sınırlarının tesbit usulü açıklanmış, buna göre, her köyün sınırının, köy ihtiyar meclisi tarafından bir kağıda yazılacağı, komşu köylerle aralarında uzlaşamadıkları yerler bulunduğu takdirde bu yerlerin de gösterileceği, mühürlenmiş bu sınır kağıdının onay için il veya ilçeye gönderileceği, idare kurullarınca tetkik edilen sınır kağıtlarının tasdik olunduktan sonra yine köy ihtiyar meclisine gönderileceği, iki köy arasında nizalı yerler için İdari Kurullarınca araştırma inceleme yapılarak 5. maddeye göre sınırın tesbit edileceği hüküm altına alınmış; 4. madde de, sınır çizimiyle ilgili prensipler açıklanmış, 5. maddede ise, iki köy arasında nizalı sınırların çizilmesi için iki köy ihtiyar heyetinin önce uzlaştırılmak amacıyla bir araya getirileceği, uzlaşma temin edilemezse, idare kurulunca yapılacak inceleme ve araştırma neticesinde sınırın kesin olarak çizileceği, bu sınırın 5 sene müddetle değiştirilemeyeceği, bu süre sonunda hasıl olacak lüzum ve ihtiyaç üzerine, ihtiyar meclisince sınırın büyültülüp küçültülmesi için müracaatta bulunulabileceği hüküm altına alınmıştır.

2577 s. İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinde, idari yargı yetkisinin, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olduğu, idari işlemlerin yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden hukuka uygunluğunun denetleneceği ve idari mahkemelerin yerindelik denetimi yapamayacağı, ayrıca, yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak şekilde yargı kararı verilemeyeceği kuralları yer almaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; davacı... Köyü ile ... Köyü arasındaki sınırın 24.12.1962 gün ve 29 s. ... İlçe İdare Kurulu kararı ile belirlendiği, bu köylerin belirlenen sınıra itirazları üzerine ... İli İdare Kurulunun 11.6.1963 gün ve 283 s. kararı ile "sabit noktalar olarak gösterilen yerlerin, köylerin meskun sahalarına kadar girmiş olması, ilerde bu kararın uygulanması safhasında gelebilecek aksaklıkların önlenemeyeceği, yeniden köyler arası sınır tespiti gerekeceği" gerekçesiyle bozulduğu, bozma kararı üzerine yeniden ilçe idare kurulunca bir karar verilmesi gerekirken bu yola gidilmeyerek ortadan kaldırılan karar uyarınca ve tapuya yapılan kayıtla 24.12.1962 günlü... İlçe İdare Kurulu kararının uygulamaya devam olunduğu, davacı köy ile... Köyü 24.12.1962 günlü İlçe İdare Kurulu kararının üzerinden 5 yıl geçtiğinden bahisle yeniden sınır tespiti isteminde bulundukları, 16.7.1968 gün ve 146 s. İlçe İdare Kurulu kararıyla 24.12.1962 tarih ve 29 s. kararla

tespit edilen sınırların aynen kalmasına karar verildiği ve bu kararın 5.12.1969 tarih ve 526 s. İl İdare Kurulu kararı ile onandığı, bu kararın bozulması istemiyle davacı köy muhtarlığınca Danıştay Sekizinci Dairesine itiraz edildiği, Danıştay Sekizinci Dairesinin 4.11.1970 tarih ve E: 1969/1310, K: 1970/2255 s. kararı ile "... İlçe İdare Kurulunun, 11.6.1963 tarih ve 283 s. İl İdare Kurulu kararı uyarınca yeniden bir karar vermesi gerekirken ortadan kaldırılan 24.12.1962 tarih ve 29 s. sınır tespitine dair kararın aynen kalmasına karar vermesi ve İl İdare Kurulunun da 17.6.1968 tarih ve 146 s. kararıyla İlçe İdare Kurulunun bu kararını onaylamasında mevzuat hükümlerine uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle 5.12.1969 tarih ve 526 s. ... İl İdare Kurulu kararını bozduğu, bozma sonrası, kaymakamlık ve vilayet makamınca hiçbir işlem yapılmadığı, anılan köyler arasında coğrafi ve sosyal sebeplerle sınır değişikliği zarureti de doğduğu ileri sürülerek davacı köy... vekilince 27.6.2000 gün ve 5638 kayıt sırası ile ... Valiliğine başvurularak, ... ve... köylerinin mülki sınırlarının yeniden tespitinin istendiği, bu istemin Valilikçe cevap verilmemek suretiyle zımnen reddi üzerine Bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu işlemin denetimi açısından idari yargı yetkisinin idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olup, yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak idari eylem ve işlem niteliğinde yargı kararı verilemeyeceği açık olduğundan, dava konusu uyuşmazlıkta 442 s. Köy Yasasının 3, 4. ve 5. maddeleri gözönüne alınarak öncelikle sınırın yeniden tespitini gerektiren kanuni koşulların mevcut olup olmadığı saptanmak suretiyle zımni ret işleminin hukuka uygun olup olmadığının belirlenmesi gerekmekte iken, İdare Mahkemesince kanun uyarınca ancak idarece belirlenmesi mümkün olan sınırın bilirkişi marifetiyle fiilen yargı yerince belirlenmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Sakarya 1. İdare Mahkemesi kararının bozulmasına, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan Mahkemeye gönderilmesine,

26.1.2004 tarihinde **oybirliği** ile karar verildi.

Kaynak: DKD Sayı:4 Yıl: 2-2004 Sayfa:239

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA